

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 768

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 21 august 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 219 din 2 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Codul penal	2-6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
978/1.442. — Ordin al ministrului tineretului și sportului și al ministrului sănătății pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului tineretului și sportului și al ministrului sănătății nr. 780/1.432/2020 pentru aprobarea regulamentelor privind condițiile necesar a fi respectate pentru accesul în bazele sportive, în vederea practicării sporturilor individuale în aer liber, pentru practicarea sporturilor de echipă în aer liber de către sportivii de performanță, pentru reluarea activității de natație în bazinele acoperite și în aer liber din România, în vederea desfășurării de către sportivii profesioniști, sportivii de performanță și/sau legitimați a activităților sportive în spații închise, respectiv în vederea desfășurării activităților de pregătire fizică în săli de fitness și aerobic	7
★	
Rectificări	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 219

din 2 iunie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 din Codul penal, excepție ridicată de Dan Nuna în Dosarul nr. 3.488/337/2017 al Judecătorei Zalău, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 129 D/2018.

2. La apelul nominal răspunde autorul excepției, prin domnul avocat Alexandru Ștefănescu, din cadrul Baroului Cluj. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul domnului avocat Alexandru Ștefănescu. Acesta face trimitere la considerentele expuse, pe larg, în memoriul referitor la admiterea excepției de neconstituționalitate depus la dosar și arată, în esență, că prevederile art. 4 din Codul penal încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la supremația Constituției și ale art. 147 alin. (4) referitor la efectele deciziilor Curții Constituționale. Se susține că soluția juridică prevăzută la art. 4 din Codul penal, care exclude consecințele civile, chiar și atunci când dezincriminarea este efectul unei decizii a Curții Constituționale, nu ține de voința legiuitorului. Se afirmă totodată că soluția anterior menționată poate fi avută în vedere doar atunci când dezincriminarea intervine printr-o lege sau printr-o ordonanță de urgență a Guvernului, întrucât în această situație intervine o modificare de politică penală a statului. Se arată că, spre deosebire de această din urmă ipoteză, printr-o decizie de admitere a Curții Constituționale se constată neconstituționalitatea unei dispoziții legale care, în consecință, nu era constituțională nici la data săvârșirii faptei și care, într-o ordine constituțională perfectă, nu ar fi fost niciodată în vigoare și nu ar fi putut produce consecințe nici în plan penal, nici în plan civil, aspect ce nu constituie o modificare a politicii penale a legiuitorului. Se susține că, într-o asemenea situație, acceptarea soluției conform căreia acțiunile civile soluționate până la data publicării deciziei de admitere în Monitorul Oficial al României produc efecte ulterior acestei date ar fi vădit deplasată și ar nega efectele deciziei Curții Constituționale. Din aceste motive, se apreciază că atunci când dezincriminarea este consecința unei decizii a Curții Constituționale, această dezincriminare trebuie să înlăture și consecințele civile ale cauzei, nu doar pe cele penale. Se susține că, în caz contrar, o normă ce contravine Constituției continuă să producă efecte și după pronunțarea deciziei de admitere a Curții Constituționale. Se arată, totodată, că textul criticat contravine prevederilor art. 147 alin. (4) din Constituție, întrucât un text constat ca fiind neconstituțional își încetează toate efectele, nu doar pe cele produse în plan penal și că încetarea efectelor presupune și inexistența unui temei juridic pentru a menține soluția pronunțată

cu privire la acțiunea civilă. Se subliniază distincția între pagubă, ca efect al comiterii faptei prevăzute de legea penală, și prejudiciu, condiție a formulării acțiunii în răspundere civilă delictuală. Se susține că pentru a putea fi promovată o acțiune în răspundere civilă delictuală trebuie să existe o încălcare a legii. Or, tocmai încălcarea legii este constatată printr-o decizie de admitere a Curții Constituționale, o astfel de soluție făcând ca respectiva faptă nu mai fie sancționată, sub nicio formă, și să dispară temeiul acțiunii civile. În fine, se arată că acțiunea civilă exercitată în procesul penal are un caracter subsidiar, motiv pentru care, dacă o decizie de admitere a Curții Constituționale produce efecte în privința acțiunii penale, care este acțiunea principală, ar fi greșit ca aceasta să nu producă efecte în privința acțiunii subsidiare.

4. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Se susține că dezincriminarea, indiferent dacă are loc prin lege sau prin ordonanță de urgență ori prin pronunțarea unei decizii de admitere a unei excepții de neconstituționalitate, produce efecte numai cu privire la latura penală a cauzei. Se arată că, având în vedere prevederile art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală, este cu atât mai mult lipsită de suport constituțional solicitarea autorului excepției de a face distincție între modalitățile concrete prin care a intervenit dezincriminarea unei fapte.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 8 ianuarie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 3.488/337/2017, **Judecătoria Zalău a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Codul penal**, excepție ridicată de Dan Nuna într-o cauză ce are ca obiect soluționarea unei cereri privind intervenirea unei legi penale de dezincriminare, care, în accepțiunea autorului excepției, ar trebui să determine revizuirea laturii civile a cauzei penale.

6. În **motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că soluția legislativă prevăzută la art. 4 din Codul penal, prin care legea de dezincriminare nu produce efecte asupra aspectelor civile ale hotărârilor de condamnare, este constituțională doar în măsura în care dezincriminarea se realizează printr-o lege sau printr-o ordonanță de urgență. În schimb, atunci când dezincriminarea apare ca rezultat al unei decizii a Curții Constituționale, soluția legislativă care exclude producerea efectelor juridice ale normei dezincriminatoare asupra laturii civile a cauzei contravine prevederilor art. 1 alin. (5) și art. 147 din Constituție. Se arată că modificarea politicii penale a statului, prin scoaterea în afara ilicitului penal a unei fapte, nu atrage neapărat și scoaterea respectivei fapte din sfera delictelor civile, astfel încât, dacă acțiunea civilă a fost soluționată în sensul admiterii sale, dezincriminarea nu conduce la repunerea părților în situația anterioară din punct de vedere civil. Pe de altă parte, se susține că, dacă legea penală mai blândă retroactivează, legea civilă nouă nu retroactivează niciodată. Se arată că, de la această teorie, unanim acceptată, se impune a fi stabilită o excepție, respectiv cea a dezincriminării ca urmare a pronunțării unei decizii de admitere de către Curtea

Constituțională, prin care se constată că o normă de incriminare nu este și nu a fost constituțională la data producerii delictului civil. Se susține că într-o astfel de ipoteză dezincriminarea nu mai apare ca efect al modificării politicii penale a statului, ci ca o reparație a încălcării Legii fundamentale printr-o normă de incriminare. Se afirmă că o asemenea situație, în care, într-o ordine constituțională perfectă, acea normă nu trebuia să existe, nu conferă legalitate pentru pronunțarea niciunei sancțiuni pe baza respectivei norme, nu doar a unei sancțiuni penale. Se susține că, în ipoteza analizată, doar în cadrul unui proces civil se poate stabili dacă fapta respectivă a rămas sau nu un delict civil, respectiv dacă neconstituționalitatea incriminării afectează numai ilicitul penal sau și ilicitul general. Este dat exemplul ipotetic al incriminării faptei de a refuza plata unui comision informal pentru anumite servicii, arătându-se că ar fi absurd ca acțiunile civile admise în procesele penale până la constatarea de către Curtea Constituțională a neconstituționalității normei juridice de incriminare a faptei anterior menționate să fie considerate irevocabile. În consecință, se susține că atunci când dezincriminarea este efectul pronunțării unei decizii a Curții Constituționale, ea va produce efecte supra tuturor consecințelor condamnării, indiferent dacă ele sunt penale sau de altă natură. Se arată că doar în acest fel prevederile art. 4 din Codul penal sunt în acord cu dispozițiile art. 1 alin. (5) și art. 147 din Legea fundamentală care consacră supremația Constituției și, respectiv, încetarea tuturor efectelor juridice ale normei constatate ca fiind neconstituțională, fără a limita aceste efecte la sfera dreptului penal. Se susține că încetarea efectelor juridice ale unei norme de incriminare înseamnă și încetarea existenței unui temei juridic pentru obligarea unei persoane la plata daunelor civile. Se arată că acesta este motivul pentru care, în ipoteza analizată, persoana care a ridicat excepția de neconstituționalitate admisă de Curtea Constituțională poate formula cerere de revizuire care va viza și latura civilă a cauzei. Se susține că, întrucât efectele dezincriminării au caracter general, decizia Curții Constituționale nefiind aplicabilă doar persoanei care a invocat excepția de neconstituționalitate admisă, și consecințele civile ale cauzei trebuie tratate în mod similar.

7. **Judecătoria Zalău** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că dezincriminarea unei fapte, indiferent dacă are loc printr-o lege, printr-o ordonanță sau printr-o decizie a Curții Constituționale, produce efecte numai în privința laturii penale a cauzei, aceasta având semnificația scoaterii respectivei fapte doar din sfera ilicitului penal, nu și din sfera ilicitului civil. Se susține că, atâta vreme cât prin hotărârea de condamnare a fost reținută îndeplinirea condițiilor specifice angajării răspunderii juridice civile, aceste aspecte au intrat în puterea de lucru judecat, nemaiputând fi puse în discuție în cadrul unui alt proces. Se arată că această soluție se impune cu atât mai mult cu cât nu există o dispoziție legală care să prevadă, în mod expres, retroactivitatea legii civile, așa cum este prevăzută retroactivitatea legii penale mai favorabile.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 4 din Codul penal sunt constituționale. Se arată că aplicarea legii penale mai favorabile este o operațiune concretă ce trebuie realizată de către instanțe, iar stabilirea cazurilor de aplicare a legii penale mai favorabile reprezintă opțiunea legiuitorului bazată pe considerente de politică penală. Totodată, se arată că, având în vedere importanța principiului autorității de lucru judecat, al securității juridice și al separației puterilor în stat, legiuitorul a stabilit că legea penală nu se aplică faptelor

săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă, fără ca în acest mod să fie încălcat art. 15 alin. (2) din Constituție. Se mai susține că, potrivit art. 2 din Codul de procedură penală, judecătorul nu creează legea, ci o aplică la speța concretă și că activitatea judecătorului presupune nu doar determinarea normei aplicabile și analiza conținutului său, ci și o necesară adaptare a sa la faptele juridice reținute în cauză. Se arată că prevederile art. 147 din Constituție nu au incidență în prezenta cauză.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere la Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile autorului excepției și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 4 din Codul penal, care au următorul cuprins: „*Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.*”

13. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitoare la supremația Constituției și ale art. 147 cu privire la deciziile Curții Constituționale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că efectele deciziilor de admitere ale Curții Constituționale sunt reglementate la art. 147 alin. (1) coroborate cu cele ale alin. (4) din Constituție, potrivit cărora dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției; pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. Efecte deciziilor de admitere sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, producându-se de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

15. Cu privire la aceste aspecte, Curtea a reținut în jurisprudența sa, spre exemplu, prin Decizia nr. 392 din 6 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 30 iunie 2017, paragrafele 51 și 52, că, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, deciziile pe care le pronunță sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, având aceleași efecte pentru toate autoritățile publice și toate subiectele individuale de drept. S-a arătat, de asemenea, că deciziile prin care Curtea Constituțională, în exercitarea controlului concret, *a posteriori*, admite excepțiile de neconstituționalitate sunt obligatorii și produc efecte *erga omnes*, implicând obligația legiuitorului, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, de a pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Legii fundamentale. S-a reținut că termenul în care trebuie îndeplinită obligația constituțională este de 45 de zile, consecința nerespectării sale fiind încetarea efectelor juridice ale dispozițiilor din legile sau ordonanțele constatate ca fiind neconstituționale în vigoare la data efectuării controlului și suspendate de drept pe durata termenului constituțional. Mai

mult, prin Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, și Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, Curtea a statuat că autoritatea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. Referitor la efectele deciziilor de admitere prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare, Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.083 din 20 decembrie 2018, prin care a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 4 din Codul penal, care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare, este neconstituțională. Prin aceeași decizie, Curtea a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală, care nu prevede și decizia Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare ca un caz de înlăturare sau modificare a pedepsei/măsurii educative, este neconstituțională. Pentru a pronunța aceste soluții, Curtea a reținut că art. 4 din Codul penal referitor la aplicarea legii penale de dezincriminare succedă, în economia reglementărilor referitoare la aplicarea în timp a legii penale, principiului activității legii și reprezintă o primă situație derogatorie de la acesta, în sensul producerii efectelor (favorabile destinatarilor noiei) unei legi penale și asupra situațiilor juridice născute anterior intrării sale în vigoare. Curtea a constatat, totodată, că dispozițiile art. 4 din Codul penal trebuie coroborate cu cele ale art. 3 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, potrivit căreia „dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii”.

16. Așa fiind, Curtea a constatat că obiectul de reglementare cuprins în art. 4 din Codul penal are în vedere dezincriminarea unei fapte penale atunci când apare o lege nouă care abrogă sau modifică incriminarea și care nu se mai regăsește în alte texte de lege. Dezincriminarea produce efecte retroactive până la data săvârșirii faptei excluse din sfera ilicitului penal indiferent de momentul la care intră în vigoare legea nouă, în timpul procesului penal sau după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare. S-a reținut, totodată, că eliminarea incriminării are loc, de regulă, odată cu abrogarea/modificarea sa, dar conceptele de dezincriminare și, respectiv, abrogare nu se suprapun. Această distincție este cu atât mai importantă cu cât caracterul unei legi de dezincriminare se apreciază în concret. Astfel, deși este adevărat că, în cele mai multe cazuri, dezincriminările intervin prin intermediul abrogării, ele se realizează și prin intermediul modificării textelor legale preexistente. S-a reținut, totodată, că, spre deosebire de legea penală mai favorabilă, incidența legii penale de dezincriminare consacrată de art. 4 din Codul penal este deplină și efectivă atât pentru pedepsele executabile (urmează să se execute sau sunt în curs de executare), cât și pentru cele pentru care s-a dispus suspendarea executării.

17. Curtea a mai reținut că posibilitatea producerii unor efecte specifice dezincriminării unei fapte poate fi generată nu numai de o lege nouă de dezincriminare, ci și de însăși o decizie a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare. Astfel, dezincriminările intervin atât prin intermediul abrogării/modificării

textelor legale preexistente, cât și prin intermediul deciziei Curții Constituționale de admitere a excepției de neconstituționalitate a unei norme de incriminare, cu consecința constatării neconstituționalității întregului text de incriminare (a se vedea Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015) sau a unui/unor element/e constitutiv/e din conținutul noiei de incriminare (a se vedea Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016). În acest context, referitor la efectele unei decizii a Curții Constituționale asupra unor cauze definitiv soluționate, Curtea a reținut că legiuitorul a reglementat în Codul de procedură penală un mecanism procedural prin intermediul căruia persoanele îndreptățite pot exercita o cale extraordinară de atac pentru remedierea situației lor în procesele penale, în care a fost invocată o excepție de neconstituționalitate, admisă de Curtea Constituțională după pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive. Acest remediu este cel prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, potrivit căruia „*revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când: [...] f) hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală care, după ce hotărârea a devenit definitivă, a fost declarată neconstituțională ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate ridicate în acea cauză, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate*”.

18. Cu privire la instituția revizuirii întemeiate pe acest motiv, prin Decizia nr. 126 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 11 martie 2016, Curtea a reținut că, distinct de ipoteza cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești la momentul publicării deciziei de admitere a excepției de neconstituționalitate (cauze pendinte), în care decizia de admitere produce efecte *erga omnes*, întrucât ceea ce are relevanță în privința aplicării sale este faptul că raportul juridic guvernat de dispozițiile legii constatate ca fiind neconstituționale nu este definitiv consolidat, în privința cauzelor care nu se mai află pe rolul instanțelor judecătorești la momentul publicării deciziei de admitere a Curții, fiind vorba despre un raport juridic epuizat — *acta praeterita*, decizia de admitere va produce efecte juridice, doar în condiții strict limitative. Curtea a constatat că, pentru a garanta atât stabilitatea raporturilor juridice, cât și o bună administrare a justiției, o decizie de constatare a neconstituționalității unei prevederi legale trebuie să profite, în formularea căii de atac a revizuirii, numai acelei categorii de justițiabili care a invocat excepția de neconstituționalitate în cauze soluționate definitiv până la publicarea în Monitorul Oficial al României a deciziei prin care se constată neconstituționalitatea, precum și autorilor aceleiași excepții, invocată anterior publicării deciziei Curții, în alte cauze, soluționate definitiv, acest lucru impunându-se din nevoia de ordine și stabilitate juridică.

19. Prin Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018, Curtea a reținut că atunci când printr-o decizie a Curții Constituționale se constată neconstituționalitatea totală sau parțială a unei norme de incriminare, decizia echivalează, în privința efectelor, cu o lege de dezincriminare. Având în vedere efectele acestei tipologii de acte jurisdicționale asupra dreptului substanțial penal, Curtea a reținut că o astfel de decizie a sa trebuie să determine consecințe asupra situației juridice a oricărei persoane care intră sub incidența sa, indiferent de stadiul în care se află procesul penal, deci inclusiv în faza executării hotărârii judecătorești definitive de condamnare sau a hotărârii prin care s-a aplicat o măsură educativă. S-a arătat că producerea unor atare efecte nu este incompatibilă cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, potrivit căreia deciziile Curții Constituționale au putere numai pentru viitor (*ex nunc*), întrucât producerea consecințelor pentru trecut nu derivă din aplicarea

deciziei Curții, ci din asimilarea efectelor juridice ale actului de jurisdicție constituțional cu cele ale unei legi de dezincredințare. Deciziile instanței constituționale, prin caracterul lor general obligatoriu, creează cadrul necesar aplicării art. 4 din Codul penal privind dezincredințarea, atât pentru cauzele în curs, cât și pentru cele definitiv soluționate, întrucât ele au aptitudinea de a scoate din vigoare o normă de incriminare. În sfârșit, Curtea a considerat că este de neacceptat ca o lege de dezincredințare, care este expresia voinței și opțiunii legiuitorului, manifestată în cadrul marjei sale de apreciere, ca rezultat al politicii penale a statului la un moment dat, și care abrogă o normă care a beneficiat de prezumția de constituționalitate, să aibă efecte atât asupra cauzelor pendinte, cât și asupra celor definitiv judecate, iar o decizie a Curții Constituționale, care sancționează o normă de incriminare, constatând neconstituționalitatea sa, să nu producă efecte asupra cauzelor definitiv soluționate, cu consecința ca persoanele care cad sub incidența acesteia să execute în continuare o pedeapsă, întemeiată pe o normă neconstituțională. S-a reținut, în acest sens, că este de neconceput ca, în disonanță cu art. 23 alin. (12) referitor la stabilirea și aplicarea pedepsei din Legea fundamentală și art. 7 — *Nicio pedeapsă fără lege* — din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, starea de libertate a unei persoane să depindă de cât de repede sau de încet se judecă un proces pentru fapte săvârșite în același moment. S-a arătat că sancțiunea aplicată legii, respectiv lipsirea de efecte juridice, produce consecințe similare abrogării sale, astfel că efectele deciziei Curții Constituționale nu pot decât să fie asimilate cu cele ale unei legi de dezincredințare.

20. Așa fiind, Curtea a constatat că instituția juridică referitoare la legea penală de dezincredințare există pentru ca nicio persoană să nu fie nevoită să execute o pedeapsă pentru o faptă care nu mai este prevăzută de lege ca infracțiune. Or, decizia Curții Constituționale prin care este constatată neconstituționalitatea unei norme de incriminare face ca, de la data publicării sale, fapta incriminată și considerată anterior socialmente periculoasă să nu mai existe, adică produce efecte similare unei legi de dezincredințare.

21. Analizând considerentele mai sus enunțate, Curtea constată că deciziile sale de admitere referitoare la neconstituționalitatea unor dispoziții legale de incriminare sunt întru totul asimilate de către instanța de contencios constituțional legilor penale de dezincredințare, sub aspectul efectelor pe care aceste acte le produc. Or, legile penale de dezincredințare produc efecte exclusiv asupra laturii penale a cauzei. Acest aspect rezultă și din prevederile art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală, potrivit cărora, în caz de achitare a inculpatului, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi din Codul de procedură penală, respectiv dacă fapta nu este prevăzută de legea penală, instanța penală lasă nesoluționată acțiunea civilă.

22. Curtea reține, totodată, că toate considerentele Deciziei nr. 651 din 25 octombrie 2018, mai sus analizate, au în vedere doar posibilitatea revizuirii laturii penale a cauzei, ele nefăcând referire și la aspectele civile ale acesteia. De altfel, posibilitatea revizuirii aspectelor civile ale cauzei, ca urmare a pronunțării de către Curtea Constituțională a unei decizii de admitere prin care este constatată neconstituționalitatea unei norme penale de incriminare, nu a fost avută în vedere nici cu ocazia pronunțării de către Curtea Constituțională a Deciziei nr. 126 din 3 martie 2016, prin care instanța de contencios constituțional s-a pronunțat cu privire la condițiile în care poate fi formulată cererea de revizuire în ipoteza prevăzută la art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală. Prin comiterea faptelor prevăzute de legea penală, pe lângă afectarea valorilor sociale ocrotite prin legea de incriminare, pot fi produse și prejudicii civile de natură patrimonială sau de natură nepatrimonială evaluabile în bani. Repararea acestor prejudicii se poate face fie prin promovarea unei acțiuni civile, în fața unei instanțe civile,

conform art. 27 alin. (1) din Codul de procedură penală și prevederilor Codului de procedură civilă, în scopul angajării răspunderii civile delictuale a persoanei care a comis fapta sau a altei persoane chemate să răspundă civil pentru faptele acesteia, fie prin exercitarea acțiunii civile în cadrul procesului penal, conform art. 19—28 din Codul de procedură penală. Dispozițiile art. 14—17 din Codul de procedură penală reglementează acțiunea penală, iar cele ale art. 19—28 din același cod reglementează acțiunea civilă. Potrivit art. 14 alin. (1) din Codul de procedură penală, acțiunea penală are ca obiect tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, iar, conform art. 19 din Codul de procedură penală, acțiunea civilă poate fi exercitată în cadrul procesului penal și are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. În vederea exercitării acțiunii civile în cadrul procesului penal, persoana vătămată trebuie să se constituie parte civilă, conform dispozițiilor art. 19 alin. (2) din Codul de procedură penală. Astfel, acțiunea penală derivă din dreptul statului de a trage la răspundere penală persoanele care săvârșesc infracțiuni și presupune soluționarea de către organele judiciare a unui raport juridic penal de conflict. Pe lângă acestea, dispozițiile Codului de procedură penală prevăd posibilitatea existenței în cadrul procesului penal a unui conflict de drept extrapenal și, prin urmare, a unui raport juridic extrapenal, de natură civilă, care constituie obiectul acțiunii civile exercitate în cadrul procesului penal. Aceasta reprezintă un mijloc juridic prin care raportul de conflict civil este adus în fața organelor judiciare penale, în scopul soluționării lui de către acestea din urmă. Este de reținut că acțiunea civilă rămâne distinctă de acțiunea penală, pe tot parcursul procesului penal, motiv pentru care aceasta poate fi soluționată împreună cu acțiunea penală, conform art. 25 alin. (1) din Codul de procedură penală, sau separat de aceasta, potrivit alin. (5)—(6) ale aceluiași articol. De asemenea, dispozițiile art. 25 alin. (5) și (6) din Codul de procedură penală prevăd situațiile în care instanța penală lasă nesoluționată acțiunea civilă. Totodată, potrivit art. 26 alin. (1) din Codul de procedură penală, acțiunea civilă poate fi disjunctă de acțiunea penală, atunci când soluționarea acesteia determină depășirea termenului rezonabil de soluționare a acțiunii penale. Nu în ultimul rând, art. 27 din Codul de procedură penală prevede cazurile în care acțiunea civilă este soluționată la instanța civilă. Referitor la soluționarea acțiunii civile exercitate în cadrul procesului penal, alin. (5) al art. 19 din Codul de procedură penală prevede că repararea prejudiciului material și moral se face potrivit dispozițiilor legii civile. Așadar, indiferent de calea procesuală aleasă, acțiunea civilă exercitată în scopul reparării prejudiciilor produse prin săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală se soluționează în mod exclusiv potrivit legii civile.

23. Singura legătură stabilită, la nivelul efectelor juridice, între acțiunea penală și acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal este cea prevăzută la art. 28 din Codul de procedură penală. Conform alin. (1) teza întâi al articolului anterior menționat, hotărârea definitivă a instanței penale are autoritate de lucru judecat în fața instanței civile care judecă acțiunea civilă, cu privire la existența faptei și a persoanei care a săvârșit-o, iar, conform alin. (2) al aceluiași articol, hotărârea definitivă a instanței civile prin care a fost soluționată acțiunea civilă nu are autoritate de lucru judecat în fața organelor judiciare penale cu privire la existența faptei penale, a persoanei care a săvârșit-o și a vinovăției acesteia. Trebuie reținut că, potrivit art. 28 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală, instanța civilă nu este legată de hotărârea definitivă de achitare sau de încetare a procesului penal, în ceea ce privește existența prejudiciului ori a vinovăției autorului faptei ilicite.

24. Coroborând această ultimă dispoziție procesuală penală cu aspectele mai sus învederate, Curtea constată că

pronunțarea unei hotărâri judecătorești de achitare, ca urmare a pronunțării unei decizii de admitere, prin care se constată neconstituționalitatea unei norme penale de incriminare — decizie ale cărei efecte sunt similare legii penale de dezincriminare, — nu obligă instanța civilă în ceea ce privește existența prejudiciului sau a vinovăției autorului faptei ilicite, constatate conform legii civile. Această concluzie se impune indiferent de momentul intervenirii efectelor deciziei Curții Constituționale în cauza dedusă judecării, respectiv dacă aceasta intervine pe parcursul procesului penal, fiind astfel direct aplicată de către organele judiciare, sau ulterior pronunțării unei hotărâri judecătorești de condamnare, aspect ce implică formularea unei cereri de revizuire, conform art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală. Așa fiind, pronunțarea de către Curtea Constituțională a unei decizii de admitere prin care se constată neconstituționalitatea unei dispoziții legale de incriminare, ulterior pronunțării unei hotărâri definitive de condamnare are, *de plano*, ca efect doar posibilitatea revizuirii laturii penale a cauzei, neputând determina și revizuirea laturii civile a cauzei penale. Această concluzie derivă, de altfel, din natura intrinsecă a efectelor deciziilor de admitere ale Curții Constituționale, care presupun lipsirea de validitate juridică a normei legale declarate neconstituționale. Or, lipsa de validitate a normei penale de incriminare produce efecte doar asupra soluționării raportului juridic penal de conflict născut din săvârșirea faptei prevăzute de legea penală. Aceasta nu are nicio legătură ontologică cu soluționarea raportului juridic civil de conflict asociat cauzei penale, care, deși se naște din săvârșirea aceleiași fapte, este supus unui regim juridic de soluționare diferit, specific dreptului civil, ce exclude incidența normei penale constatate ca fiind neconstituționale.

25. Această soluție este consacrată, de altfel, la nivel legislativ prin dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, conform cărora revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală care, după ce hotărârea a devenit definitivă, a fost constatată neconstituțională ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate ridicată în acea cauză, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate. Prin urmare, având în vedere soluționarea raportului juridic civil de conflict ce rezultă din săvârșirea faptei prevăzute de legea penală exclusiv pe baza legii civile, revizuirea acestuia, ca efect al pronunțării de către Curtea Constituțională a unei decizii de admitere, poate avea loc doar conform art. 509

alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă, atunci când după ce hotărârea civilă sau hotărârea penală prin care instanța penală a soluționat și acțiunea civilă exercitată în procesul penal, conform art. 25 alin. (1) din Codul de procedură penală, a devenit definitivă, iar instanța de contencios constituțional s-a pronunțat asupra excepției de neconstituționalitate invocate în acea cauză, declarând neconstituțională dispoziția legală de drept civil care a stat la baza soluției pronunțate de către instanța civilă sau de către instanța penală, în privința laturii civile a cauzei penale.

26. În fine, Curtea reține că acesta este și sensul avut în vedere de legiuitorul constituant cu prilejul reglementării art. 147 alin. (1) din Legea fundamentală, iar principiul constituțional al supremației Constituției, consacrat la art. 1 alin. (5), implică respectarea dispozițiilor Legii fundamentale ce prevăd efectele deciziilor Curții Constituționale, astfel cum acestea sunt dezvoltate și aplicate prin jurisprudența instanței de contencios constituțional.

27. De altfel, Curtea reține că interpretarea dată prevederilor art. 4 din Codul penal de către autorul excepției de neconstituționalitate ar determina afectarea gravă a stabilității raporturilor juridice de drept civil, care, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, reprezintă un standard al statului de drept ce decurge din prevederile art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa, că principiul securității raporturilor juridice are o structură complexă și exprimă, în esență, faptul că cetățenii trebuie protejați contra unei insecurități create sau care riscă să fie creată prin activitatea de legiferare. S-a arătat, de asemenea, că, deși nu este în mod expres consacrat de Constituția României, acest principiu se deduce atât din prevederile art. 1 alin. (3), potrivit cărora România este stat de drept, democratic și social, cât și din preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea Decizia nr. 404 din 10 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 6 mai 2008, și Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018, paragraful 54). Totodată, referitor la același principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice (a se vedea hotărârile din 6 iunie 2005 și 7 octombrie 2009, pronunțate în cauzele *Androne împotriva României* și *Stanca Popescu împotriva României*).

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dan Nuna în Dosarul nr. 3.488/337/2017 al Judecătoriei Zalău și constată că dispozițiile art. 4 din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Zalău și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 2 iunie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI
Nr. 978 din 20 august 2020

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
Nr. 1.442 din 21 august 2020

ORDIN

pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului tineretului și sportului și al ministrului sănătății nr. 780/1.432/2020 pentru aprobarea regulamentelor privind condițiile necesar a fi respectate pentru accesul în bazele sportive, în vederea practicării sporturilor individuale în aer liber, pentru practicarea sporturilor de echipă în aer liber de către sportivii de performanță, pentru reluarea activității de natație în bazinele acoperite și în aer liber din România, în vederea desfășurării de către sportivii profesioniști, sportivii de performanță și/sau legitimați a activităților sportive în spații închise, respectiv în vederea desfășurării activităților de pregătire fizică în săli de fitness și aerobic

Văzând Referatul de aprobare al Direcției generale politici, strategii și programe în domeniul sportului din cadrul Ministerului Tineretului și Sportului nr. 8.537 din 20.08.2020, luând în considerare prevederile art. 10 și art. 25 alin. (2) teza I din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 43 și al art. 71 alin. (2) din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările ulterioare, al prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 668/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 16 august 2020, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, al art. 8 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 11/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul tineretului și sportului și ministrul sănătății emit următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului tineretului și sportului și al ministrului sănătății nr. 780/1.432/2020 pentru aprobarea regulamentelor privind condițiile necesar a fi respectate pentru accesul în bazele sportive, în vederea practicării sporturilor individuale în aer liber, pentru practicarea sporturilor de echipă în aer liber de către sportivii de performanță, pentru reluarea activității de natație în bazinele acoperite și în aer liber din România, în vederea desfășurării de către sportivii profesioniști, sportivii de performanță și/sau legitimați, a activităților sportive în spații închise, respectiv în vederea desfășurării activităților de pregătire fizică în săli de fitness și aerobic, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 19 august 2020, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La anexa nr. 3 „Regulament privind condițiile necesar a fi respectate pentru practicarea sporturilor de echipă în aer liber de către sportivii de performanță”, la litera D „Competițiile în cazul sporturilor de echipă în aer liber”, punctele 4 și 5 se abrogă.**

2. **La anexa nr. 3 „Regulament privind condițiile necesar a fi respectate pentru practicarea sporturilor de echipă în aer liber de către sportivii de performanță”, după litera D se introduce o nouă literă, litera E „Proceduri în cazul depistării unuia sau mai multor cazuri suspecte de COVID-19”, cu următorul cuprins:**

„E. **Proceduri în cazul depistării unuia sau mai multor cazuri suspecte de COVID-19**

1. Se va amenaja la stadion/terenul de joc un spațiu de izolare bine ventilat și care să nu comunice cu alte incinte sau spații definite, pentru cel puțin o persoană cu simptomatologie COVID-19. Utilitatea este aceea de a izola de persoanele prezente în zonele 1 și 2 orice persoană care prezintă simptome până la un consult de specialitate/testare/evacuare. Se anunță imediat eventualul caz suspect către personalul medical aflat la stadion/terenul de joc, precum și direcția de sănătate publică

p. Ministrul tineretului și sportului,
Andra-Mihaela Costache,
secretar se stat

județeană sau a municipiului București și serviciul de urgență 112. Această încăpere este folosită doar pentru o astfel de situație.

2. În cazul în care, în urma testărilor programate în cadrul calendarului prevăzut mai sus, la lit. D pct. 1, se descoperă unul sau mai multe cazuri pozitive, se anunță direcția de sănătate publică județeană sau a municipiului București și se urmează indicațiile primite de la aceasta.

3. Persoanele al căror test este pozitiv se internează pentru 48 de ore pentru evaluarea stării de sănătate și vor fi retestate în ziua a 7-a de la primul rezultat pozitiv. În cazul în care rezultatul retestării este negativ, iar persoanele nu au prezentat simptome, acestea își pot relua activitatea, inclusiv în ceea ce privește participarea la competiții oficiale.

4. Persoanele al căror test este negativ și care nu au fost identificate drept contacti în urma anchetei epidemiologice își continuă activitatea sportivă.

5. Contactii persoanelor pozitive, stabiliți ca atare în urma anchetei epidemiologice, vor face un nou test RT-PCR. În cazul în care noul test este negativ, aceștia își vor relua activitatea sportivă, inclusiv în ceea ce privește participarea la competiții oficiale. În cazul în care testul este pozitiv, vor urma procedurile stabilite prin normele sanitare în vigoare.

6. Dacă persoanele identificate drept contacti nu pot face imediat testul RT-PCR, aceștia vor intra în izolare până la momentul unei noi testări.

7. Pentru cluburile sau loturile care participă în competiții internaționale și care sunt supuse mai des testărilor, în cazul apariției unui caz pozitiv în zilele a 3-a și a 2-a înaintea jocurilor, respectiva persoană va fi izolată, iar echipa va juca sau, după caz, va face deplasarea pentru joc pe baza testului negativ al celorlalți componenți.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Romică-Andrei Baciu,
secretar de stat

RECTIFICĂRI

În cuprinsul Hotărârii Guvernului nr. 489/2020 pentru suplimentarea pe anul 2020 a sumei prevăzute ca justă despăgubire aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.546/2006 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică „Construcția autostrăzii București—Brașov, tronsonul București—Ploiești, pe teritoriul localităților Moara Vlăsiei, Snagov, Gruiu, Balta Doamnei, Gherghița, Drăgănești, Râfov, Dumbrava, Berceni, Bărcănești și Ploiești”, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.546/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 573 din 1 iulie 2020, se face următoarea rectificare:

— în cadrul anexei (cu referire la anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 1.546/2006), la totalul rubricii „Valoarea despăgubirii totale conform Legii nr. 255/2010 (lei)”, în loc de: „486.365,29” se va citi: „486.365,32”.

★

În Decizia prim-ministrului nr. 302/2020 pentru modificarea anexei la Decizia prim-ministrului nr. 154/2016 privind stabilirea componenței Comisiei interministeriale pentru repartizarea bunurilor prevăzute la art. 10 alin. (1) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 720 din 10 august 2020, se face următoarea rectificare:

— în cuprinsul articolului unic, în loc de: „... împuternicit al directorului general din cadrul ...” se va citi: „... împuternicit director general în cadrul ...”.

★

În cuprinsul anexei la Ordinul ministrului sănătății nr. 1.421/2020 pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului sănătății nr. 654/2020 privind aprobarea Metodologiei pentru colectarea, testarea, procesarea, stocarea și distribuția plasmei de la donator vindecate de COVID-19 și utilizarea monitorizată pentru pacienții critici cu COVID-19 din secțiile ATI, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 725 din 11 august 2020, se fac următoarele rectificări:

— la pct. I subpct. 7, la lit. b) și c), în loc de: „... poate dona la 28 de zile de la ...” se va citi: „... poate dona la 14 zile de la ...”.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 249269